

Mnogovrstne novice.

* *Mednarodna razstava ribarije* se bode 1. maja l. 1883. odprla v Londonu. Obsezala bode 7 glavnih razredov in 29 razdelkov. V 1. razredu se bode razstavilo ribarstvo po morji in v tekoči vodi, orodja za lov rib, čolni itd.; v 2. vse stvari, katere se tičejo socialnega položaja ribiških rodov; 3. razred zadeval bode vsa ribarstvo zadevajoče trgovinska in gospodarska vprašanja; 4. razred obsegal bo riborejo in vsa z umetno riborejo zvezana vprašanja; 5. razred kazal bode prirodoznanstvo, akvarije in znanstvena dela o riboznanstvu; 6. zgodovino in književstvo ribarije, postave in statistični material o trgovini z ribami in ribjimi izdelki; v 7. razredu se bodo skupno razstavile zbirke stvari v prejšnjih 6 razredih zaznamovane.

Trajala bode ta razstava najmanj 6 mesecev in delile se bodo zlate, sreberne in bronaste medalije in pa častne diplome. Trgovinska in obrtna zbornica kranjska daje natančnejša razjasnila.

Naši dopisi.

Iz Dolenjskega 14. maja. (*Svarilo pred sleparji.*) Okoli Trebnja in menda sploh po dolenjski strani se klati že več časa nek človek, okoli 26 do 30 let star, s polno črno brado, velike postave in precéj dobro gosposki oblečen, ki si je za svoje žrtve posebno krčmarje izbral. Iz Šmarje smo uže prej zvedeli, da se je pri krčmarjih postavljaj za dacarja in pobiral dac od vina. Dne 11. t. m. pa je prišel v vas blizu Mirne peči in se pri krčmarjih izdajal za dacarskega pregledovalca (revidenta) ter si dal razkazati vse vino po kletih. Drugi dan, 12. t. m., je ravno tako delal v Št. Petru pri Novem mestu. Denarja ni pobiral, menda zato ne, ker je bilo povsod dosti zadacanega vina, pa utegne še kje prikazati se. Zato bodi tu javno svarjeno pred njim, ker, kakor sem zvedel, je to slepar, ki nima z dacam nič opraviti.

Dostavek vredništva. Od tukajšnjega zakupa užitninskega davka smo zvedeli, da je tudi njemu uže znano o takih sleparjih. Zato nas je vodstvo prosilo, krčmarjim naznaniti to-le: Naj ne plačajo daca nikomur, ki jem ne dá tiskane pobotnice, na kateri je pritisnen višnje v (plav) kranjski orel; preglednik (revident) pa ne pride tako nikdar brez dacarja, temveč le z njim. Kdor sam pride ali brez tu omenjenih pobotnic denar pobira, je slepar. To bodi povedano našim krčmarjem, da se bodo vedeli varovati denarne škode, to je: dvojnega plačila.

Z Vrhnike 15. maja. — Iz našega kraja pride le redko kak dopis v Vaše cenjene „Novice“. In vendar nismo tu tako zapuščeni, kakor bi se po tem morda utegnilo soditi. Čitalnica naša krepko stoji, čeravno imamo tudi med seboj nekoliko še prav hudih nemčurjev in drugih, ki nevedé za njimi tavajo. To kažejo veselice, katere pogostoma napravljamo in ki so večidel prav obilno obiskovane in živahne. Tako veselico smo imeli tudi včeraj, v nedeljo večer in kdor je bil pri nji, gotovo ne bo zabavljal. V dokaj prostorni čitalnični dvorani se je bilo zbralo tako število udov in gostov, da smo komaj vsem stole priskrbeli. In ta veselica je bila skoro brez programa, le podučno domače berilo in „tombola“ je bilo naznanjeno, drugo so obljubili pridati naši vrli pevci. In res, vse je šlo v najlepšem redu. Naši pevci, čeravno jih ni veliko, so nam peli tako, da bi se lahko pred večim in višim občinstvom pokazali. Celó Hajdrihov težki zbor „Jadransko morje“ so izvršili tako sijajno, da je bilo vse navdušeno; da so jim druge pesmi šle gladko iz pevskih grl, mi skoro ni treba ome-

njati. — Vmes je nastopil podpredsednik gosp. Jelovšek mlajši in bral o dandanašnjih sleparijah, ki se godé pri raznih kupčijah z blagom in živežem na škodo kupovalcem. Berilo je bilo kaj mikavno, vse je poslušalo z največo pazljivostjo in izvedel je marsikdo kaj, česar prej ni vedel, kako je bil namreč s tem in onim osleparjen celó zdravju svojemu na škodo. — Ko so pevci še nekatere zapeli, se je pričela tombola, pri kateri je bila glavni dobitok („tombola“) slika ranjcega dr. Jan, Bleiweisa vit. Trsteniškega. pri g. Kolmanu kupljena; dobil jo je tukajšen delovodja in je bil prav vesel. — S tem pa veselica ni bila še končana, marveč mladina se je še nekoliko zavrtila, pevci pa so vmes tudi še marsikatero zapeli, da je bilo vse židane volje; še celó do napitnic smo prišli, ki so bile vse z glasnim navdušenjem sprejete. Da imamo take veselice, za to gre v prvi vrsti hvala zgoraj omenjenemu neutrudljivemu, marljivemu in za narodni napredek vse-skozi vnetemu podpredsedniku gosp. Jelovšku mlajšemu, on je žila vsega tega gibanja. S to pohvalo pa — se ve da — ne stavimo nazaj predsednika gospoda Lenarčiča ali celó pevcev, ki so vsaki veselici še le prava zabela; konstatirano bodi le to, da se narodno življenje pri nas razvija po isti meri, po kateri propada nemškutarija, zavoljo katere je bila naša Vrhnika tako dolgo — in žalibog! ne brez vzroka — razupita pred svetom. Naj le pride zdaj kdo na Vrhniko v deseto ali enajsto šolo, — če družega ne, vsaj narodnjaštva se bo naučil. — H koncu naj omenim le še to, da tudi naši nemškutarji zdaj ne hodijo več v „Kaffehaus“, ampak prav pošteno v „kavarno“, kjer visi slika našega ranjcega dr. Bleiweisa.

Iz Smlednika 15. maja. — Kmetijsko predavanje deželnega učitelja poljedelstva g. E. Kramarja bilo je jako dobro obiskano. Akoravno je ves dan deževalo, sešlo se je več ko 300 ljudi v veliki dvorani baron Lazzarini-jevega gradu. Da se je toliko ljudstva udeležilo, gre v prvi vrsti hvala g. župniku Antonu Klemenču, g. kaplanu Karlinu in g. O. Prosen-u, župniku v Trbojah, kakor tudi jako priljubljenemu in za napredek kmetijstva vnetemu g. baronu Lazzarini-u, ki je prepustil v ta namen svojo krasno dvorano. Dalje gre vsa hvala g. županu Burgarju in nadučitelju g. Kreku. Po predavanji bila je v gradu splošna ljudska zabava, po kateri smo se jako zadovoljni razšli.

Iz Ljubljane. — „Trjaci“ so tudi letos opravičili imé, v katerem stojé pri kmetovalcu. Od nedelje z dežjem pričénši imamo mrzlo, megleno vreme, še le danes se jame jasnit, a veter ne poneha. Da bi le slana ne bila kje kaj škodovala! Druzi novic ni, ne na političnem, ne na drugem polji.

— (*Solnčni mrak*) danes od 6. do poli 10. ure zjutraj se je zavoljo jasnega vremena lahko opazoval; kdor se je pa pripravil na velik mrak ali celó gosto temó, je zastonj čakal, ker poznalo se je toliko, da je solnčna luč bila kako uro nekoliko bolj blede.

— (*Gosp. Franjo Ravnikar*), deželni blagajnik in starosta ljubljanskega „Sokola“, se je odpovedal zdajnjemu častnemu mestu; „Sokol“ ima jutri občni zbor, da si voli novega starosta. Odstop marljivega g. Ravnikarja obžalujejo vsi udje. — Kakor znano, je „Sokol“ sklenil o Binkošti obiskati brate Hrvate v Zagrebu, in da bi bila vdeležba obilna in našega vrlega „Sokola“ vredna, za to se zdaj vse pripravlja, za to se bo tudi nov starosta izbral.

— (*Imenovan*) je za cirčniškega dekana častiti gospod Janez Porenta, sedanji prvi stolni kaplan v Ljubljani.

— V Gorici izšla je knjižica z imenom: „*Kratek navod, kako razumno izrežati sviloprežke*“. Spisal jo je Janez Bolle, vodja c. kr. poskuševališča za svilorejo in vinarstvo v Gorici. Natisni! in založil Paternolli. — Nekaj teh knjižic razdelilo se bode tudi med učitelje.

— (Kanibalsko.) V zadnji številki ljubljanskega „Wochenblatta“ se nek divjaški pisec jezi nad pogrebom in kratkim nekrologom oni teden pokopanega Fr. Hlavke, ki je marsikaj slovenski pel in pisal. Ta nemškutarska hijena pobira za njim vse, kar je kedaj bil ali ni bil. Konečno pa pristavi blizo to le: „Če se uže za takim človekom toliko piše, kak pogreb bo imel še le slovenski pisatelj in vrednik „Brenceljna“! Takim sklepom se ne dá nič dodati, k večemu to, da so Indijanci, pa tudi stari Germani bili kanibalski, ker so iz čepinj svojih nasprotnikov — pili. Kakor se vidi, hoče „Wochenblattov“ German (ká-li?) piti uže kar iz čepinje še živega človeka. Ali ne, gospod Sima?

— (Mestni živinozdravnik J. Kraft), po rodu Nemec, katerega je nemčurska večina mestnega starešinstva proti volji in vkljub ugovarjanju narodne manjšine predlanskim nastavila, jo je zdaj kar nenadoma popihal, in nihče ne vé, kam; mesto njegovo bode zdaj razpisano in upamo, da bo to službo dobil kak živinozdravnik, ki je tu posebno potrebnega slovenskega jezika zmožen.

Knjižica „Anton Alojzij Wolf“ je ravno kar prišla na svetlo in jo prodaja gospod pisatelj Ivan Lavrenčič v semenišči št. 36 in Blaznikova tiskarna v Ljubljani po 45 kr.

Novičar iz tujih in domačih dežel.

Z Dunaja. — Državni zbor je pretekli petek colninsko tarifo sprejel v tretjem branji, glasoval za vojne stroške na jugu po sklepu delegacij in za posojilo 100.000 gold. za tržaško razstavo; potem pa se je prenehalo javno zborovanje za en teden. — Pričakuje se, da državni zbor do binkoštnih praznikov reši vse nujne predmete. Junija in septembra meseca imajo pa zborovati deželni zbori.

— V pravdi zarad požara „Ringteatra“ obsojeni so ravnatelj Javner na 4 mesece, mašinst Nitsche na 8 mesecev zapora s postom, in hišni nadzornik Geringer na 4 mesece zapora s postom; vsi drugi spoznani so nekrivi.

Česko. Iz Prage. — Pri volitvi českih velikih posestnikov dne 15. t. m. bil je za državnega poslanca enoglasno izvoljen kandidat konservativne stranke Nadherny; levičarska stranka ni prišla k volitvi.

Iz Egipta. — Ministerski predsednik Arabi Bey uprl se je z drugimi ministri vred očitno zoper kediva (vladarja), in tega v seji v obraz razžalil ter žugal ga odstaviti. Nad teden dni vrelo je zelo in bati se je bilo velikega upora in nevarnost je bila celo za evropejsko vojsko. — Danes pa se naznanja, da so konzuli velikih držav posredovali s takim vspehom, da je zdaj razpor popolnem poravnal, kedive, da hoče razžaljenje pozabiti in ministerstvo ostane brez spremembe.

Žitna cena

v Ljubljani 10. maja 1882.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 20 kr. — soršice 7 gold. 30 kr. — rži 5 gold. 85 kr. — ječmena 4 gold. 87 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 20 kr. — ovs 3 gold. 74 kr. — Krompir 2 gold. 86 kr. 100 kilogramov.

V. izkaz doneskov

za spominek dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega.

Gospod Bogolin Miha, župnik v Ajdovici	1	gold.	—	kr.
„ Ambrožič Mat., župnik v Svečah na Koroškem	3	„	—	„
„ Merzelj Josip, vpokoj. župnik v Toplicah	1	„	—	„
„ Vidrgar Jan., kaplan v Vipavi	1	„	—	„
„ Jaklič Jos., žup. v Staremlogu	1	„	—	„
„ Svetlin Matej, vpokoj. župnik	1	„	—	„
„ Vuga Miha, kaplan v Mirnu pri Gorici	1	„	—	„
„ Potočnik Jan., župnik na Brezovici pri Ljubljani	3	„	—	„
„ Bezenšek Jur., žup. v Čadramu	3	„	—	„
„ Bugar Andr., posest. iz Imolce	1	„	—	„
„ Einspieler Andr., c. k. profesor in dež. poslanec v Celovci	5	„	—	„
„ Oblak Franjo, rač. svetovalec v Sarajevi	1	„	—	„
„ Vilfan Ivan, davkar v Sarajevi	1	„	—	„
„ Pogorelec J., računski oficijal v Sarajevi	1	„	—	„
„ Blagne Anton, grof Barbotov oskrbnik v Rakovniku	2	„	—	„
„ Bradaška Franc, kr. gimnaz. ravnatelj v pokoji v Gradcu	5	„	—	„
„ Cigale Matej, drž. zakonika vrednik na Dunaji	5	„	—	„
„ Kušar Josip, trgovec, trgovinske in obrtne zbornice predsednik v Ljubljani	10	„	—	„
Po gospodu dekanu in kanoniku v Laškem za sledeče gospode:				
Gospod Anton Žuža, kanonik in dekan v Laškem trgu	21	„	—	„
„ Böheim Josip, vikar v Laškem trgu	2	„	—	„
„ pl. Pol Josip, kapl. v Laškem trgu	2	„	—	„
„ Šket Mart., žup. v Sv. Rupertu	1	„	—	„
„ Janžek Edvard, župnik pri sv. Margareti	1	„	—	„
„ Ulčnik Josip, župnik pri sv. Jederti	1	„	—	„
„ Žičkar Anton, župnik v Doli	1	„	—	„
„ Fišer Anton, kaplan v Doli	1	„	—	„
„ Stagoj Anton, župnik v Trbovljah	1	„	—	„
„ Radovšek Anton, kaplan v Trbovljah	1	„	—	„
„ Valenčak Josip, kaplan v Trbovljah	1	„	—	„
„ Gomeizer Karol, župnik v Širji	1	„	—	„
„ Kralj Dragotin, kaplan v Loki	1	„	—	„
„ Kolarič J., župnik v Razborji	1	„	—	„
„ Vrečko M., župn. v Jurkloštri	2	„	—	„
„ Dupelnik Gregor, župnik v Št. Lenartu	1	„	—	„
„ Zorko Janez, župnik pri sv. Miklavžu	1	„	—	„
„ Strnad Matija, župnik v Ljubnem na Štajarskem	5	„	—	„

Skupaj . 91 gold. — kr.

K temu v zadnjem listu izkazanih 877 „ — „

Skupaj do zdaj . 968 gold. — kr.